

چهارم دسمبر 2023

داکتر سید عبدالله کاظم

گزارش مختصر درباره دوبار سفر هنری کیسنجر به افغانستان در دوره جمهوری شهید محمد داؤد

(قسمت دوم و آخر)

دومین سفر کیسنجر به افغانستان - مورخ 8 اگست 1976 (مطابق 17 اسد 1355):

پس از گذشت دومه از سفر اول بوتو به کابل، "هنری کیسنجر" - وزیر خارجه ایالات متحده امریکا برای یک توقف کوتاه چند ساعته بتاريخ 8 اگست 1976 (17 اسد 1355) بار دوم به کابل آمد و موضوعات بسیار مهم از طرف محمد داؤد در ارگ ریاست جمهوری با او در میان گذاشته شد. سفر بار دوم کیسنجر نیز برای یک روز در کابل صورت گرفت، طوریکه در اجلاس قبل از ظهر از طرف افغانستان وحید عبدالله و صمدغوث و از طرف امریکا "ال انرتون" - معین امور افغانستان در وزارت خارجه امریکا، "رادمن" - عضو شورای امنیت ملی امریکا و "ایلیوت" - سفیر آن کشور در کابل اشتراک داشتند. قسمت دوم مذاکرات بعد صرف غذا به اشتراک بعضی اعضای کابینه تا عصر ادامه یافت و متعاقباً مهمانان کابل را ترک و به ادامه سفر خود پرداختند. در اینجا قابل ذکر است که داکتر حسن شرق معاون صدارت در مذاکرات حساس و مهم قبل از ظهر اشتراک نداشت، زیرا در آنوقت فضای اعتماد بین او و رئیس دولت و صدراعظم روبه تکرر گذاشته بود و حسن شرق با پالیسی "چرخش بزرگ" محمد داؤد بسوی کشورهای غربی و کشورهای اسلامی و نیز بهبود روابط با ایران و پاکستان موافق نبود.

متأسفانه تا چندی قبل هیچیک از محققان افغانی از محتوای دقیق جریان این مذاکرات اطلاع نداشتند. برای اولین بار احمد فواد ارسلان بعد از چهار دهه اولین کسی بود که یک سند حاوی یادداشت محاوره مکمل این مذاکره را از منابع امریکائی بدست آورد و از انگلیسی به دری ترجمه و در پورتال افغان جرمن آنلاين بتاريخ 12 اکتوبر 2016 به نشر رسانید. محتوای این سند مهم را میتوان بطورکلی در سه موضوع خلاصه کرد: یکی روابط با پاکستان که قبلاً در مبحث قبلی به شرح آن پرداخته شد، دیگر در جریان گذاشتن افغانستان از تحولات مهم منطقه که بیشتر به ارتباط اطلاعات استخباراتی مختص میشود و بالاخره جلب کمک های اقتصادی و تخنیکي امریکا برای پروژه های رویدست در افغانستان که اینک به شرح مختصر هر سه موضوع به استناد سند فوق پرداخته میشود:

1 - تبادل نظر در روابط افغانستان و پاکستان: کیسنجر با ابراز این مطلب که برای امریکا رابطه با افغانستان و استقلال و تمامیت ارضی آن بسیار مهم است، مذاکره را آغاز نمود که به تعقیب آن محمد داؤد با یادآوری مختصر از آنچه در دیدار محمد نعیم با کیسنجر در امریکا قبلاً مطرح شده بود و آنچه در اولین دیدار کیسنجر به افغانستان راجع به اهداف "انقلاب" به وی توسط خودش گزارش داده شده بود، به روابط با پاکستان اشاره کرد و گفت که حکومت پاکستان پس از وقوع زلزله در کشور ما به ارسال کمک های بشر دوستانه به افغانستان پرداخت که ما این عمل را

د پانو شمیره: له 1 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

ناشی از یک حسن نیت آن حکومت دانسته و با استفاده از فرصت از صدراعظم پاکستان دعوت کردیم به افغانستان سفر کند. در ضمن این سفر توانستیم فضای مساعد دوستانه را ایجاد کنیم. محمد داؤد ابراز امیدواری کرد که: «ما معتقد هستیم که اگر این مذاکرات و تماس ها ادامه یابد، ما خواهیم توانست که اختلافات سیاسی در بین ما در مورد پشتونستان به یک نتیجه برسیم و روابط ما بهتر خواهد شد.»

در این ارتباط کیسنجر از محمد داؤد پرسید: مشکل را چگونه حل خواهید کرد؟

محمد داؤد در جواب چنین گفت: «ما این مشکل را آبرومندانه و با واقع بینی حل میکنیم. ما امیدواریم که پاکستانی ها موافقت کنند همان حقوقی را به مردم پشتون و بلوچ اعطا کند که به دیگر مردم پاکستانی داده شده است، حقوقی که در قانون اساسی پاکستان به همه اعطا شده است. البته این مربوط به قبولی همچو راه حل توسط مردم بلوچ و پشتون خواهد بود. ما امیدواری زیاد داریم که اگر دولت پاکستان یک رویه دوستانه را در مقابل آنها اتخاذ کند، این موضوع به یک ترتیب با فناخت مردم پشتون و بلوچ حل خواهد شد. این پیش از وقت است که من در مورد نتایج مذاکرات و تماس های ما پیشگویی نمایم، مگر من امیدوار هستم که اگر این فضا ادامه پیدا کند، ما خواهیم توانست که این موضوع را به شکل آبرومندانه حل کنیم.»

کیسنجر گفت: «من اطلاع دارم که جناب شما رئیس جمهور بعد از سهمگیری در کنفرانس ممالک غیرمنسلک به پاکستان سفر خواهید کرد.» محمد داؤد بعد از آنکه برنامه سفرش را در راه برگشت از کنفرانس کولمبو به پاکستان تأیید کرد، علاوه نمود که: «به شما میگویم به حیث یک دوست پاکستان که اگر یک اشاره دوستانه از طرف دولت پاکستان به جانب مردم پشتون و بلوچ صورت بگیرد، این حرکت فضای خوبتری را به وجود خواهد آورد.» کیسنجر باز سؤال کرد که: «این اشاره دوستانه چه بوده میتواند؟» محمد داؤد گفت که: در چنین وضعی که اعضای حزب عوامی ملی که به نظر ما جزء آزادیخواهان می باشند، در پاکستان محبوس اند و پاکستان دولت افغانستان را متهم به همکاری به اعضای این حزب می سازد، رسیدن به نتایج مطلوب در این سفر مشکل است. کیسنجر افزود: «نباید توقع داشته باشید که طی این سفر بیک راه حل دست یابید.» محمد داؤد با تأیید گفته کیسنجر اذعان داشت که مشکل بین ما و پاکستان معلق است و ما امیدوار هستیم که اگر مشکل حل نشود، حد اقل قدمی مثبت به پیش برداشته ایم. کیسنجر در حالیکه بهتر شدن روابط بین افغانستان و پاکستان را خیرمقدم گفت، ابراز آرزومندی کرد تا یک راه حل مناسب پیدا شود.

بدین ترتیب بحث روی روابط با پاکستان به پایان رسید و اما هدف طرح این موضوع از جانب محمد داؤد از یکطرف ارائه اطمینان به امریکا بود که افغانستان میخواهد در حل مشکلات با همسایگان خود و از جمله پاکستان با حسن نیت اقدام نماید و نیز غیرمستقیم از کیسنجر توقع داشت که برای مقامات پاکستانی توصیه کند که در رفع معضلات بین دو کشور مجادانه و صادقانه بکوشد.

2 - درباره کمک های استخباراتی: درباره کمک های استخباراتی امریکا با افغانستان باید گفت که این موضوع از حساس ترین و در نوع خود پیچیده ترین نکته مذاکرات بود که با احتیاط بسیار و بیشتر به شکل تلویحی و غیرمستقیم مطرح گردید. در اینجا نظر به اهمیت موضوع لازم می افتد تا جریان مذاکرات آنچه در متن گزارش مربوطه ذکر شده است، عیناً نقل گردد - از اینقرار:

محمد داؤد: «موضوع دیگری که من میخواهم در مورد آن صحبت کنم، روابط بین افغانستان و مملکت شما است. ما میدانیم که اضلاع متحده امریکا یک قدرت بزرگ است و توانائی بین المللی در استخبارات و معلومات دارد، و در ارتباط با آن جنبه روابط ذات البینی، ما خوشنود خواهیم بود، اگر شما ما را از آن تحولات در منطقه با خبر بسازید که تأثیرات منفی در امنیت ممالک منطقه خواهد داشت.»

کیسنجر: «شما این درخواست را صرفاً در این ملاقات دارید یا میخواهید که این همکاری به صورت منظم و دوامدار باشد؟»

محمد داؤد: «نه ما از شما خواهش نمیدیم که اگر امکان داشته باشد، براساس روابط دوستانه با ما، هر وقتی که یک چنین معلوماتی در اختیار شما قرار گرفت و برای شما مناسب است، ما را از آن معلومات مطلع بسازید.»

کیسنجر: «جناب نعیم این درخواست شما را در واشنگتن مطرح کرد و ما اساساً برای همکاری در این مورد آماده هستیم. ما علاقه داریم که اگر جناب رئیس جمهور یک اندازه زیادتیر و دقیقاً آن چیزی را که به آن علاقه دارند، توضیح فرمایند.»

د پانو شمیره: له 2 تر 6

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ

محمد داؤد: «همانطوریکه جناب عالی مطلع هستید، افغانستان یک موقعیت جغرافیائی خاص دارد و در طول تاریخ به دلیل همین موقعیت جغرافیائی خاص با مشکلات مختلف دست و پنجه نرم کرده است.»

کیسنجر: «تأنجائیکه من از تاریخ افغانستان اطلاع دارم، این شما بوده آید که هرکسی که به اینجا آمده است با مشکلات زیادی مواجه ساخته آید!»

محمد داؤد: «درحقیقت آنها برای ما مشکلات خلق کردند! دیگران به خانه ما آمدند، نه اینکه ما به خانه آنها رفته باشیم.»

کیسنجر: «مگر شما آنها را نگذاشتید که راحت باشند!» (حاضرین خندیدند)

محمد داؤد: «من میخوام اضافه کنم که در منطقه ای ما انواع مختلف منافع و ایدئولوژی ها با یکدیگر در اختلاف هستند، و زمانی که این منافع و ایدئولوژی های مختلف با یکدیگر در تماس میشوند، مشکلات بوجود می آید. بناءً من فکر میکنم توانائی های که شما در اختیار دارید به مراتب بزرگتر و کاملتر است از وسایل و توانائی های که ممالک کوچک در اختیار دارند.»

کیسنجر: «از آنجائیکه بهتر است در مورد این موضوع در موقعی بحث کنیم که من خودم اینجا هستم، به عوض اینکه از طریق تلگرام و غیره، شما از همه زیادتر در مورد کدام خطر مشخص پریشان هستید - تهاجم و حمله به خاک شما؟»

محمد داؤد: «من فکر نمیکنم تجاوز از خارج کدام چیزی باشد که به وقوع بپیوندد. ما ترسی در آن مورد نداریم، مگر در مورد چیزی که پریشان هستیم خرابکاری از داخل میباشد. ما با همسایگان خود روابط خوب داریم و در این موقع کدام ترس از تجاوز همسایه ها نداریم. اما در پالیسی های خود - داخلی و خارجی ما خطی را تعقیب میکنیم که صفت ممیزه طرز زندگی ما است و برای ما با ارزش است. این یک خط افغانی است براساس روحیه مردم ما و رسم و رسوم ما. بنابراین یک چنین طرز فکر و روش مستقل و خط مستقل شاید متناسب به علاقه چپی ها و راستی ها نباشد. بنا برآن ما در شرایطی قرار داریم که در معرض هر نوع تأثیرات قرار بگیریم، و در ظرف ده سال گذشته شرایط طوری بوده که مملکت ما در مقابل هر نوع تأثیرات و هر نوع ایدئولوژی باز بوده است. براین اساس ما بسیار خوشنود خواهیم بود و سپاسگذار خواهیم بود که اگر دوستان امریکائی ما با ظرفیت های بین المللی که دارند، اگر خطری را برای مملکت ما احساس کردند و یا دیدند لطفاً به زودترین فرصت ممکن به ما اطلاع بدهند.»

کیسنجر: «ما اساساً برای همکاری در این مورد آماده هستیم و اگر من تذکرات جناب رئیس جمهور را درست فهمیده باشم، هر دو خطرات امنیتی داخلی و خارجی را در بر میگیرد.»

محمد داؤد: «بلی هر دو خارجی و داخلی.»

کیسنجر: «به چه کسی ما این معلومات را تحویل دهیم؟»

محمد داؤد: «البته ما توقع نداریم که این معلومات به شکل یک نوت و یا یک یادداشت و یا یک مکتوب به ما داده شود، مگر به یک شخصی داده شود که ما انتخاب کرده و به شما معرفی خواهیم کرد و نیز یک شخصی که شما مؤظف خواهید ساخت.»

کیسنجر: «ماهم این ترتیب را میخوایم، بخاطری که هر چیزی که در واشنگتن به روی کاغذ باشد، بالاخره به روی صفحات اخبار واشنگتن پوست می انجامد (حاضرین خندیدند)...، در سفارت ما بغیر از سفیر صرف یک شخص دیگر از این موضوع مطلع خواهد بود و شما به هیچ شخص دیگر بغیر از این شخصی که سفیر مؤظف میسازد، مراجعه نکنید.»

محمد داؤد: «درست است، تشکر.»

کیسنجر: بر این اساس ما هر اطلاعی که در مورد حرکات احتمالی در سرحدات شما بدست بیاوریم و هر معلوماتی را که در مورد خطرات امنیتی داخلی شما بدست بیاوریم به شما انتقال خواهیم داد.

محمد داؤد: درست است جناب. من همین طور فکر میکنم.

در ارتباط به سیاست خارجی ما که البته شما در آن مورد معلومات دارید، من میخوام بگویم که ما به شدت به پالیسی عدم انسلاک پابند هستیم و این کمک دوستانه را بر اساس همان پالیسی عدم انسلاک کرده ایم و امید داریم که شما اهمیت این پالیسی برای ما را در نظر بگیرید.

کیسنجر: ما هیچ منفعتی در مختل کردن این پالیسی نداریم.

3 - درباره کمک های اقتصادی و تخنیکی: از اینجا به بعد روی صحبت بسوی مطالب ضمنی دیگر و نیز راجع به کمک های اقتصادی و تخنیکی امریکا به افغانستان چرخید که مختصر آن چنین است:

د پانو شمیره: له 3 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاره ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولی

محمد داؤد: در مورد کمک های که ما از امریکا انتظار داریم من میخوام یاد آوری کنم، همانطوری که نماینده ای ما (محمد نعیم) یاد آوری کرده بود، تا زمانی توسط مردم افغانستان منحیت کمک های مؤثر محسوب شده نمیتواند تا که اندازه و اهمیت آن مشهود نگردد. بعضی از آن ها پروژه هایی است که قبلاً توسط اضلاع متحده امریکا آغاز گردیده بود که ما میخوایم این پروژه های صلح به اتمام برسند.

کیسنجر: به صورت مشخص جناب عالی چه در نظر دارند؟

محمد داؤد: وزیر پلان ما امروز جزئیات را با شما صحبت خواهند کرد که ما در مورد کمک های امریکا چه نظر داریم. مگر من می خواهم تذکر بدهم که به صورت مثال در وادی هلمند و کانال کجکی و جزیرتهای برق آن. تمام این ها توسط اضلاع متحده امریکا آغاز گردیده بود و ما میخوایم که افتخار ختم آن هم به اضلاع متحده امریکا برسد. امتداد انرژی برق قندهار، لشکرگاه، گرشک و امتداد لین بین قندهار و کابل. در حوزه تعلیمات ما یک فاکولته انجیری را در نظر داریم و میخوایم که آن توسعه داده شود و تعداد متخصصین زیاده تر گردد. این هم توسط اضلاع متحده امریکا آغاز شده است و ما میخوایم اضلاع متحده امریکا آن را تقویت نماید.

(اشتراک بعضی از اعضای کابینه جمهوریت جهت مذاکره روی کمک های تخنیکی و اقتصادی با کیسنجر و هیئت همراهش در نشست بعد از ظهر مورخ 8 اگست 1976 در قصر ریاست جمهوری - کابل: داکتر فرید رشید مدیر عمومی شعبه اقتصادی وزارت خارجه، پوهاند عبدالقیوم وزیر معارف، پوهاند داکتر عبدالله عمر وزیر صحت عامه، علی احمد خرم وزیر پلان، انجنیر توابع آصفی وزیر معادن و صنایع و وحید عبدالله معاون وزارت خارجه.)

کیسنجر: منحیت یک پروفیسر سابقه من میتوانم بگویم که هر مملکتی که تعداد پروفیسران آن زیاد شود جنجال های آن هم زیاد میشود. (خنده)

محمد داؤد: همچنان تقویت فاکولته زراعت را هم در نظر داریم. همچنان ما شدیداً ضرورت به اداره و منجمنت داریم اگر اضلاع متحده امریکا بتواند ما را کمک کند که یک انستیتوت اداری در افغانستان ایجاد شود ما سیاستگذار خواهیم بود. همچنان ما کمک شما را در انکشاف دهات ضرورت داریم و اگر امکان دارد یک انستیتوت برای انکشاف دهات بوجود آورده شود. در حوزه زراعت ما به کود کیمیای ضرورت داریم. اگر اضلاع متحده امریکا بتواند حدود 150000 تن کود کیمیای برای ما بدهد، ما بسیار زیاد سیاستگذار خواهیم بود. در حوزه صحت عامه اگر برای اضلاع متحده امریکا ممکن باشد که یک شفاخانه بزرگ 450-500 بستر برای ما بسازد. همچنان ما ضرورت برای لیلہ دختران در پوهنتون کابل داریم.

از فحوای درخواست کمک های تخنیکی و اقتصادی فوق واضح میگردد که شهید محمد داؤد بیشتر از همه در سه ساحه علاقمند اخذ کمک از امریکا بود: یک - اکمال پروژه های ناتمام امریکا در فغانستان؛ دو - کمک در ساحه انکشاف زراعت، انجیری و صحت عامه؛ سه - بذل توجه به امور انکشاف دهات.

(برای شرح مزید درباره آنچه در فوق گزارش یافت، مراجعه شود به اصل سند که بوسیله احمد فواد ارسلان از انگلیسی به دری ترجمه شده و بتاريخ 10 دسمبر 2016 در ویبسایت افغان جرمن آنلاین در لینک ذیل به نشر رسیده است

hppt://www.afghan-german.net/upload/Tahlilha_PDF/Arsala_ShaidDaoud_Kissinger.pdf

د پانو شمیره: له 4 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولی

آنچه از ورای مذاکرات فوق در رابطه با همکاری در ساحه اطلاعات استخباراتی برمی آید، ولو که در آن بصورت مشخص از هیچ کشوری نام برده نشده، اما به وضاحت معلوم میشود که محمد داؤد از ناحیه اقدامات نامرئی مراجع شوروی مبنی بر تخریب نظام جمهوری سخت نگران بود و همچنان با طرح این موضوع و جلب همکاری امریکا در زمینه، میخواست گوش پاکستان را نیز باز کند که از حمایت عیان و نهان عناصر راست افراطی دوری جوید. توجه به این نکته در متن مذاکرات حایز اهمیت است که کیسنجر گفت: «برداشت من اینست که شما علاقه دارید به موجودیت مشهود امریکا در افغانستان!» و محمد داؤد به تائید آن تصریح کرد: «بلی! این یک حقیقت است. ما موجودیت دوستانه اضلاع متحده امریکا را در افغانستان میخواهیم، با در نظر داشت موقعیت جغرافیائی ما.»

در عین زمان محمد داؤد خواست ضمن ابراز دوستی و ایجاد فضای اعتماد با امریکا از موقف سیاست خارجی خود به حیث یک عضو فعال جنبش عدم انسلاک اطمینان دهد و اما کیسنجر موقع را مناسب دید و روی صحبت را به حضور کیوبا در قطار کشورهای غیرمنسلک برگردانید و گفت: «برای من روشن نیست که براساس کدام تعبیر کیوبا یک مملکت غیر منسلک است» و بطور مطایبه علاوه کرد که: «در غیر آن ما هم شاید علاقه داشته باشیم که حداقل به حیث ناظر عضو ممالک غیرمنسلک شویم.»

این همان مطلبی بود که موضوع حضور کیوبا به حیث یک کشور غیرمنسلک قبلاً توجه محمد داؤد را به خود جلب کرده بود، ولی از بیان آن خودداری میکرد، تا آنکه این موضوع در اجندای کنفرانس وزرای خارجه ممالک غیرمنسلک که قرار بود در ماه جوزای 1357 در کابل دائر شود، شامل گردید. به نظر بعضی ها یکی از دلایلی که مراجع شوروی در راه اندازی کودتا ثور 1357 عجولانه دست بکار شدند، برای جلوگیری از تدویر این کنفرانس مهم در کابل بود و نیز شوروی اطلاع داشت که پس از تدویر کنفرانس مذکور محمد داؤد در نظر دارد تا تغییرات جدی را در کابینه و نحوه اقدامات خود به وجود آورد.

فواد ارسلان در آغاز مقاله فوق به ارتباط مذاکرات محمد داؤد با کیسنجر به نکات مهم ذیل اشاره میکند و می نویسد: «براساس توضیحات فوق، سند صحبت شهید داؤد خان با وزیر خارجه امریکا در سال 1976 را میتوان یک سند معتبر دست اول در نظر گرفت. این سند برای نشر در اخبار نوشته نشده بود، بلکه یک نقل رسمی از مذاکرات برای وزارت خارجه امریکا بوده است که 30 سال بعد از نوشته شدن در اختیار محققان قرار گرفته است. نقل کننده صرفاً گفتار شرکت کننده ها را بر روی کاغذ آورده است و هیچ کدام نفع شخصی برای تغیر و انعکاس غیر واقعی نداشته است. یک تعداد از موضوعات که در این سند قابل توجه میباشد قرار ذیل است: 1 - شهید داؤد خان با دولت خود در سال 1976 شدیداً پریشان سبوتاژ و خرابکاری عناصر و گروه های راست و چپ بوده است و در این ارتباط دست به اقدامات زده است، به شمول کوشش در حل مشکل دست راستی ها از طریق مذاکرات با ایران و پاکستان و گرمی روابط با امریکا. 2 - شهید داؤد خان که مشکل دست راستی ها را از طریق سپانسرهای پاکستانی و ایرانی آن ها حل میکرد و اما در مورد دست چپی ها مستقیماً از دولت امریکا کمک استخباراتی تقاضا کرده است. 3 - این تقاضای شهید داؤد خان در اول از طریق شهید نعیم خان رسماً در امریکا به دولت امریکا داده شده است و در این سند دیده میشود که خودش با کیسنجر جزئیات این را که چگونه این کمکها صورت بگیرد، موافقه و تکمیل میکند.» (برای شرح مزید دیده شود مقاله فوق الذکر فواد ارسلان)

در اینجا لازم به تذکر است که در ادامه سفر بار دوم کیسنجر به افغانستان یک تعداد شخصیت ها و هیئت های دیگر امریکائی در کابل رفت و آمد را شروع کردند، چنانچه بتاریخ 5 سپتمبر 1976 مورگان مورفی Morgan Murphy عضو کانگرس آن کشور به کابل سفر کرد و سپس بتاریخ 13 نوامبر 1976 (22 عقرب 1355) یک هیئت پنج نفری مجلس نمایندگان امریکا تحت ریاست لیستر ولف Lester Wolf - رئیس کمیته روابط خارجی کانگرس امریکا برای اقامت دو روزه به کابل آمد و با محمد داؤد، سردار محمد نعیم و وحید عبدالله ملاقات و به تبادل نظر پرداخت.

حینیکه داکتر واحد کریم سفیر کبیر جدید افغانستان اعتماد نامه خود را به رئیس جمهور امریکا جیمی کارتر تقدیم میکرد، رئیس جمهور کارتر با اشاره بر رعایت حقوق بشر در قانون اساسی آینده افغانستان از تصمیم رئیس محمد داؤد در ارتقای سطح اقتصادی افغانستان ابراز خوشبینی کرد و گفت که دولت امریکا آماده است افغانستان را در این راه کمک نماید.

به تاسی از این روابط حسنه وقتی وحید عبدالله بتاریخ اول اکتوبر 1977 (9 میزان 1356) جهت اشتراک در اجلاس عمومی ملل متحد عازم امریکا شده بود، ضمن دیدار با وزیر خارجه آن کشور سایروس وانس Cyrus Vance، جانب امریکائی دعوتنامه ای عنوانی محمد داؤد رئیس جمهور را به او سپرد که بعداً از جانب افغانی قبول گردید و قرار شد

د پانو شمیره: له 5 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ

تا رئیس جمهور محمد داؤد در تابستان 1978 طی یک سفر رسمی عازم آن کشور گردد که متأسفانه این سفر به دلیل وقوع کودتای ثور تحقق نیپذیرفت. وزیر خارجه ایالات متحده ضمن صحبت با وحید عبدالله خاطر نشان ساخت که آن دولت به استقلال و تمامیت ارضی افغانستان ارزش قایل بوده و آماده است پروگرامهای انکشافی و کمک های خود را ادامه دهد و ضمناً ابراز امیدواری کرد که حکومت افغانستان برای جلوگیری از زرع و قاچاق مواد مخدر با جدیت بیشتر اقدام نماید. این موضوع را سناتور ویلیام سکات William Scott که در ماه نوامبر 1976 به کابل سفر کرد، با جدیت بیشتر با رئیس جمهور محمد داؤد مطرح ساخت و در نتیجه موافقه بعمل آمد تا با تشکیل یک هیئت مشترک در زمینه اقدام نمایند.

تیودور الیوت Theodore Eliott سفیر امریکا در کابل در گزارش محرم خود عنوانی وزارت خارجه کشورش در جریان سال 1977 نوشته است که: افغانستان با بهبود روابط خود با پاکستان و ایران و ادامه روابط فعال با شوروی در استحکام ثبات منطوقی کوشیده و اینکار با اهداف استراتژیک امریکا در منطقه همنا است و آنرا یک موفقیت قابل تمجید رئیس جمهور افغانستان دانست و روابط افغانستان را با ایالات متحده امریکا در آن سال بطور فوق العاده توصیف کرده است. (اکرم، داکتر عاصم: "نگاهی به شخصیت، نظریات و سیاست محمد داؤد"، ورجینیا، 1380، صفحات 262 تا 267)

(درفیسبوک ضمن پخش بعضی شایعات بی اساس گفته شده که کیسنجر یک شب را در کابل گذرانده و در قصر چهلستون اقامت داشته است که این ادعا حقیقت ندارد.) (پایان)

د پانو شمیره: له 6 تر 6

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنیزی بني پازوالي د لیکوال په غاره ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولئ